Bu yasama döneminin ilk toplantı yılı sonlarındaydı. Refah Partisi'nin grup sözcülerinden biri, **‘‘Milli Mücadele'de sol yoktur’’** gibilerden bir şey söylemişti. Görünürde belki haklıydı; ilk Meclis'te **‘‘solcuyuz’’** diyen insanlar, Avrupa'nın sol parti etiketlerini taşıyan siyasal gruplar yoktu.
Ama bu görüntü, öyle bir sözü haklı göstermeye yeter miydi?
Daha doğrusu, o sözün yanlışlığını göstermek için, iki soruyu doğru yanıtlamak gerekiyordu: Milli Mücadele'nin özü nedir? Sol ne demektir?
Milli Mücadele yalnızca **‘‘müstevli’’**yi vatan topraklarından kovma kavgası değildi. **Arkasında, çürüyen işbirlikçi saltanatı yıkmak, ulus kavramına dayalı bir devlet kurmak ve yeni bir toplum yaratmak iradesi yatıyordu.**
Sol da, gidişleri oluruna bırakmamak, mevcut durumları kabullenmeyip değiştirmek ve bu değişiklikleri, yalnız belli kesimlerin değil, büyük halk yığınlarının yararına yapmak değil miydi?
Böyle olduğu içindir ki, sonucu cumhuriyete varmış bir mücadeleyi yürüten Müdafa-i Hukuk Grubu zamanla devrimci bir tek partiye dönüşmüş, onun kalıntıları ve uzantıları da bugünkü solun büyükçe bir bölümünü oluşturmuştur.
Bu bakımdan, **Türkiye Cumhuriyeti'nin hamurunda, basit bir yönetim tarzı değişikliğinden öteye, devrimci bir dinamizm yatmaktadır** ve **cumhuriyet bu dinamizme sadık olduğu ölçüde kendi özünü korumuş olacaktır**. **Devrimcilik niteliği, cumhuriyetin bütün öbür niteliklerinden ağır basar.**
Daha doğrusu, cumhuriyet, eğer kurucularının felsefesine bağlı kalmak istiyorsa, bu niteliğini korumak zorundadır. **‘‘Ne mutlu Türküm diyene!’’** ve **‘‘Biz bize benzeriz!’’** türünden cumhuriyet sloganları içinde belki de en anlamlı olanı **‘‘Durmayalım, düşeriz!’’** sloganı değil mi?
Nitekim, **cumhuriyet ne zaman durağanlaşmış, dinamizmini yitirmiş ve sıradanlaşmışsa, hemen kendi karşıtı güçlerin tehdidi altına girmiştir.**
Örneğin CHP, tek partililiğe geçişte sürekli ilericilikten yana olup kendi devrimciliğini sürdürmek yerine, tutucularla uyum yarışına girdikçe uyuzlaşıp seçim kaybetmiş, o seçim **kaybettikçe lafta cumhuriyetten yana görünüp aslında karşı devrimi temsil edenler güç kazanmıştır**.
Devrimciliği halk yığınlarının ekonomik ve sosyal özlemleriyle gerçek anlamda bağdaştıran bir siyasal oluşumun demokrasi sınavlarından nasıl bir sonuçla çıkmış olabileceğini bilmiyoruz; çünkü, denenmedi. Ama, bilinen bir şey var ki, o da kurulu düzeni değiştirme yerine onunla uyum kurma girişimlerinin sola hiçbir yarar sağlamadığıdır.
Cumhuriyete de.
Çünkü cumhuriyet düşmanları, kendi saflarını güçlendirmek için**, en çok cumhuriyetin ekonomik ve sosyal açıklarından yararlanmışlardır**. Dikkat ederseniz, en belirgin gelişmelerini dengeli ekonomik refah, parasız eğitim ve güvenceli gelecek gibi hedefler bakımından cumhuriyetin başarısız kaldığı yörelerde, kötü kentleşmenin yoksul köşelerinde sağlamaktadırlar.
Oralarda, devrimci cumhuriyet felsefesinin yerini yarım yamalak ekonomik programlara bulanmış metafizik avuntular almaktadır.
Cumhuriyet, geleceğine yönelik bu tehditlerin karşısına, dünyada estirilmek istenen sözde evrensel rüzgârlara aldırmaksızın, yine kendisinin en güçlü silahıyla**, devrimcilikle çıkmak zorundadır**: **Düzeltilmiş bir kamu**

girişimciliğini özel kesimin yaratıcılığıyla bağdaştıran stratejik planlamalı bir karma ekonomi, safsatalara asla yer vermeyen akılcı bir eğitim, işsizliği yatırımla, karanlığı ışıkla boğan bir cumhuriyet...